

*Зебо
Мирзо*

.....

Н У Р К У К У Н Л А Р И

Шеърлар

Тошкент
«Янги аср авлоди»
2004

84(54)6-3

Зебо Мирзо шӛърларида мусаввирона руҳ бор, дард бор, олов бор. Бу сӛзларни ушлаб кӛрасиз, ҳароратини ҳис қиласиз, рангларидан ҳайратланасиз. Ва кӛнглингизга кириб бораётган Турки Сӛзнинг товушларини эшитасиз.

Сӛз ичида ёнаётган Аёл қалбининг изтироблари Сизни-да ёндиради. Сиз бу шӛърлар билан азобланасиз, юксаласиз ва покланасиз. У сизни буюк бир ишқ қошига ӛтаклайди. Бир лаҳза бўлса-да, кӛнгил билан яшаш бахтини тақдим этади.

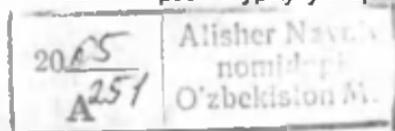
Зебо Мирзонинг ушбу тўплами Сизнинг кӛнглингиздан жой олишига умид қиламиз.

Масъул муҳаррир: Нормурод НАРЗУЛЛАЕВ, Ўзбекистон Халқ шоири

Ю30897
282

ISBN 5-633-01648-3

© Зебо Мирзо. «Нур кукунлари». «Янги аср авлоди», 2004 йил.

I боб

Билмайсан,
Мен унинг қонида оқдим,
Йилларнинг энг Нурли хаёли бўлиб
Изн бер,
қолайин шу лаҳза ҳаққи,
Унинг, фақат унинг ҳалоли бўлиб.
Дунёнинг энг бахтли Аёли бўлиб!

Сахролар бағрида адашган,
Иссиқ ёмғирлардай ёғсайдинг.
Намиққан тупроқлар кўксида
Маҳфуз гиёҳлардек уйғонсам...
Исминг хуш бўйлари тўкилса,
Руҳинг титроғида оқсайдим,
Оловли уммонни сипқорган
Тунги осмон каби тўлғонсам...
...Соянг тушиб ўтса нигоҳларимга!...
Қўлинг топиб борса қалбимни.
Овозинг сачраган ҳавога
шивирлаб боссайдим лабимни!
...овозинг ўпсайдим, овозинг...
Сукунат бўғриққан тунлардан
суғуриб олсайди овозинг!
Дилимни ечсайдим беҳадик,
Кўрсайдинг қўлларим парвозин!
Нафасинг ўтидан яралсам,
тушларимдан тушиб келсайдим.
Бир лаҳза ўзимни унутсам,
бир лаҳза ўзимни билсайдим...
Берсайдинг, руҳимга тириклик
кўзларинг бир тола нурини.
еллар оғушида чайқалган
беҳуш майсаларнинг умрини...
...йиқилсам, бағрингга йиқилсам,
Юрагингга етарми йўлим?
Оқиб бораяпман умрингга
Қўлларимдан ушла, севгилим...

Қавс боғларига тун тушаётир,
Юракни бир соғинч ўртади ёмон.
Ҳеч кимга билдирмай,
унинг ёнига
Боргим келаяпти,
Художон!

«Туш» дейсан,
«Туш» эмас,
Тушгин, деяқол.
Жаннат кўкларидан тушиб келайин.
Умрининг ҳар битта дақиқасига
Ишқимни, кўнглимни кўшиб келайин.

Ёки олиб кетай Арши аъломга,
Ё қолайин унинг қошида омон.
Қайда қилсанг, қилгин,
не қилсанг қилгин,
Мени маҳрум этма, ундан, Художон!

Мен унинг ҳаммадан яширган сири,
Жон ичида жони бўлгим келаяпти.
Лабларининг қайноқ ҳароратидан
Ўлгим,
ўлгим,
ўлгим келаяпти!..

Дунё ўз карвонин тортиб кетётир,
Мен унинг қошига етаман қачон?
Менга фаришталик тахтини эмас,
Бир Аёл бахтини бергин, Художон!

Билмайсан,
Мен унинг қонида оқдим,
Йилларнинг энг Нурли хаёли бўлиб
Изн бер,
қолайин шу лаҳза ҳаққи,
Унинг, фақат унинг ҳалоли бўлиб.
Дунёнинг энг бахтли Аёли бўлиб!

Қавс боғларига тун тушаётир,
Дилни бир хавотир эзди кўп ёмон.
Агар у туш бўлса,
минг йилдан бери
Кимга асроялсан мени, Художон!

Кимга асрагандинг мени, Художон!

Азизим,
Не учун майса эмасмиз?
Еллар ўпганида суйкалиб ўтган?
Не учун, не учун дарахт бўлмадик,
Илдизи,
Шохлари чирмашиб кетган?
Ариқлар бўйида гиёҳдек ўссак,
Суеларда тушимиз зшилармиди?
Адирлар ортида шамол бўлсайдик,
Кўкларда руҳимиз қўшилармиди?
Нечун мавжудмизу, нечун йўқдаймиз?
Бармоқлар учида нозик бир титроқ?
Нафаслар қўшилиб турганда,
Нечун
Оловлар ичида жим кутиб турмоқ?
Нечун пичоқларга тиралар кўзим?
Кўкка суянгандай суянолмайман?
Нечун қўлингизда поладек ухлаб,
Кўксингизда тонгдек уйғаноламан?
Не учун ҳаётим бу қадар сахро?
Нечун юрагимда бу қадар зорлик?
Қаршимда шовуллаб оқар бир дарё,
Бир томчи сув сўраб ўтиноламан...
Азизим,
Не учун инсон яралдик,
Кўнглимиз сиғмаса еру самога?
Оҳ,
Энди шу қадар муҳаббат билан
Биз қандай яшаймиз бу тор дунёда?..
Биз нечун яралдик ёлгон дунёда?
Азизим,
не учун майса эмасмиз?..

Усиз энди умрим қоронғу,
У билан ҳам ҳаётим бахтмас
Лекин қўлдан кетди у ёғду,
Мен хаёлнинг оғусидан маст.
Тушиб кетдим билибми, билмай,
Тушларимнинг бейи қорига.
Кўзларидан паноҳми излаб,
Қолдим юрак ихтиёрида
Ажратолмай умрни қалбдан,
Соясига айландим туннинг.
Нима бўлар:

 томчи ёш бўлиб
лабларига сингисам унинг?..
Қишда қолган бир қушча каби,
ҳовучида ухласам нетар?
Сочларининг тўзонларида
Йўлларимни йўқотсам агар?
Сўрайдими мендан ажрини
Бир-бир очсам қисмат хатларин?..
Кечеларин остонасида
Тўкиларми кўнгил дардларим?
Қўлларини чўзган бир менми,
Бахт ўрнига ҳасрат берилган?
Муҳаббатдан ўлгану, аммо
Муҳаббатдан қайта тирилган.
Топиларми бу ишқда, ёҳу
Меңдай комрон, меңдайин бадмаст.
Сизсиз энди умрим қоронғу,
Сиз билан ҳам ҳаётим бахтмас!..

2002 йил.

Йўқ,

Энди кўнглингдан чиқаролмайсан,
Умрингда қуёшдай порлайвераман.
Минг йиллар қаърига кетганигда ҳам,
Мен сени самодай чорлайвераман.

Исмингни тонларга ёзаман маҳтал,
Фунчалар баргида ухлайвераман.
Йўқ, бахтинг менингсиз бўлолмас тугал,
Мен сени ҳар лаҳза йўқлайвераман.

Оташман,
Денгизман,
Самоман,
Нурман,
Жисму жаҳонингни ўрайвераман,
Айт, қандай топасан, қочмоққа имкон,
Мен сени Худодан сўрайвераман.

Мен — сўнгни томчиман,
Ягона нажот.
Фақат сен ичгин деб қистайвераман.
Қўлларимда қолди
Энг сўнгни ҳаёт,
Ўлсам ҳам ишқингни истайвераман!

НИГОҲ

У сенинг кўзингга ўхшаб кетади,
У маъюс қалбимнинг эзгин бир оҳи.
Коинотнинг юксақ тоқидан бизни,
Чақиради кимнинг нигоҳи?

Бепаноҳ бир йиғи овози келар,
Руҳимда оқади бир аччиқ сезим...
Кўклардан кузатар
бизни бу нигоҳ,
Дунёга келмоққа сўрайди изн...

Кутади...

Минг йиллар ё миллион йиллар.
Шамол ва юракнинг уйғонишини,
Осмону заминнинг қўшилишини,
Олов ва денгизнинг тўлғонишини...

Наҳот шу тилсимга бермаймиз имкон?
Наҳот бўлолмаймиз унинг паноҳи?
Сенинг кўзларингда,
менинг руҳимда
Ёлвориб чорлайди кимнинг нигоҳи?

АПЛА СОҒИНЧИ

(Халқ оҳангларида)

Юрагимнинг остидеми,
Ё кўкда, тун лалласи.
(Сарву суман соясида
Хурлар айтар алласин)
Малакларнинг қанотида
Нурдай ухлар бир гўдак,
Эшитгандай бўламан
Ширин-ширин нафасин...

Кўзларининг қорасинда
юлдузчалар милтирар...
Номин айтсам, қалқиб-қалқиб,
Таңда жоним қалтирар.
Еру осмон орасинда
Не мўъжиза, не тилсим.
Қодир Аллоҳ, бу тилсимни
Дунёга ким келтирар?

Орзумиди, армонмиди,
Хаёлмиди, туш кўрдим?
Кун чиқарга кулиб боқдим,
Шунқор деган қуш кўрдим.
Самотоғдан бошин эгиб
Аста келар бир йигит,
Сандоқида ўқи бору,
Қўлларини бўш кўрдим.

Овга отган ўқининг чин
донаси мен бўлайин,
Узоқлардан излаб келса,
Ёнаси мен бўлайин.
Йўлларига бошим қўйиб,
Ёлвораман, Худойим,
Шу йигитга бир ўғил бер,-
Онаси мен бўлайин...

Юрагимнинг остидами,
Ё кўкда, тун палласи.
Сарву суман соясида
Ҳурлар айтар алласин,
Малакларнинг қанотида
Нурдай ухлар бир гўдак,
Эшитгандай бўламан
Ширин-ширин нафасин...

СИЗГА...

Тунда...
ногоҳ уйғонасизми,
Дилингизга кирган титроқдан?
Турасизми оғир хўрсиниб,
Чиқасизми аста ётоқдан?

Очасизми деразаларни,
Қарайсизми...
Ойга тўкилиб?
Кўксингизнинг остида недир
Яшаётган бўлар ўкиниб.

Ёдим ўтса хаёлингиздан
Тушасизми сиз ҳам парзага?
Розимисиз ҳаётингиздан
Менга берган
оний лаҳзага?

Ёлғизликнинг гирдобларида
Чорасизлик бўлганида тош.
Менинг учун юрагингиздан
Тўқасизми бирон томчи ёш?

Кесиб ўтса нигоҳингизни
Муҳаббатнинг қовжироқ лаби,
Сиз ҳам...
қаттиқ соғинасизми?
Севасизми сиз ҳам мен каби?

Чидайсизми,
жимгина мендек-
Қонингизда ёнган оловга?
Ёнингизга бир куни борсам,
Бермайсизми...
кейин бировга?

Мен сиз учун қайта яралдим.
Яшаяпман бир хаёл, бир туш...
Ўтинаман,
сиз уни ушланг,
Қўлингиздан учмасин у қуш.

Менинг севгим то қабргача,
Биласизми, сиз шуни айтинг?
Ҳеч бўлмаса шу бағиргача
Келасизми...
Сиз шуни айтинг!..

КЕЛАСАН...

Қаршилаб эшигинг қулфи
Қўлларинг тафтидан зрийди беҳол...
Кирасан,
Парданинг шокила зулфи
Сочларингни силаб ўтар, эҳтимол...

(Қандай маъсум, фусункор лаҳза...)

Сени кучоғига олади хонанг.
Ногоҳ
Самоларга етади боши.
Нафасинг теккан ҳар нарса уйғонар.
Жонланиб кетади ҳаттоки тоши...

(Не саодат сенинг борлигинг!)

Қарайсан,
Ҳаммаси ўша-ўша, тинч,
билмайсан,
оламга ўтлар қўйганим:
Телефон –
айтолмас шу тилсиз элчи
Сени «Тоғиб бер» деб ўксиб, қуйганим...

(Билмайсан, ҳеч қачон билмайсан..)

Нигоҳларинг ўпиб ўтади –
Илкис.
Қуёшдай чарақлаб кетади кўзгу;
Само торларидай қуйлаб юборар.

(мендан кўра бахтиёрроқ У!..)

Истасанг...

Жаннатни чизиб беради,
Қўлингда малакдай яшайди қалам.
Оҳ, нега қўлингда ўлиб қолмайди?!

(Худойим, қанчалар бахтлидир у ҳам!)

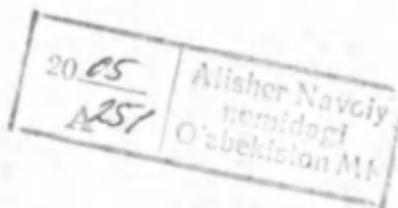
Гулларни эркалаб қўясан бир зум...
Кимларга атайсан бу пок гуноҳни?
Умримни шу гулдек эжим келади,
Билгим келар ўша титроқни...

(Менга берсанг эди у чоғни!..)

Кафтингда аёлга айланар гунча,
Шу қадар масрурсан!
... шу қадар пастман...
Сеники шу дунё кеча-кетгунча.

(Нега мен сеники эмасман?!)

2002 йил

Юрагимга босиб ухласам
Ёдингизни, дийдорингизни.
Болам каби қучиб йиғласам
Менга берган озорингизни.
Кафтингизда очилсам гулдай.
Тунингизнинг моҳи мен бўлсам,
Ҳеч кимсага билдирмай чеккан.
Кўксингизнинг «оҳ»и мен бўлсам,
Нигоҳингиз паноҳларида
Ойдиндаги майсадек ўссам.
Нафасингиз титроқларидан
Оқиб кетса минг йиллик ғуссам.
Арш устида ўқилса номим,
Дарвозасин очса фалаклар.
Кўкдан тушса ғайб инъоми,
Никоҳимиз қийса малаклар...
Севаверсам сизни билмасдан,
Севилсаму ўзим билмасам...
Бағрингизга бориб ўлсаму
Бағрингиздан қайтиб келмасам...
Шундай севсам,
шундай яшасам,
Дилга етса пичоқларингиз.
Кетай десам икки дунёда
Қўйвормаса қучоқларингиз...

СОҒИНЧ ХАНЖАРИ

Кўзларимдан оқар кўзларинг ғами,
Кўксимга бир соғинч тийги қадалган.
Лабимда
Минг йиллик севгининг майи.
Билмайман,
Бу қадаҳ кимга аталган?

Қўлларинг титроғи титроғимдадир,
Жонимни тирилтган бир майин бўса...
Рухимни пичоқлаб яшаётирсан,
Эй муқаддас қайғу,
эй гўзал ғусса...

Ханжаринг доғидан кета олмайман,
Ҳасратинг субҳимдан сўнги тунгача...
Бу севги майини тута олмай, ман
Етарманми қалбинг келар кунгача.

Ишқинг изтироби шу қадар қаттиқ,
Тиглари кўксимга бир-бир қадалган:
Мен аччиқ азобман,
Мен – оплоҳ соғинч,
Билмайман, билмайман кимга аталган?

2002 йил

Кеча

Ёмғирлардай ёғилиб ўтдим,

Изларингни ўпдим...

Билдингми?

Ё кўзимдан оққан аччиқ ёшларнинг

Қора сёлларида қалқиб келдингми?

Баргхазондай бунча ожиз титрайсан,

Совуриб ўтдими сени дил доғи.

Дунёга ўт куйган телба юракнинг,

Етиб бордими ё бирор чакмоғи?

Нега таҳликали қарайсан кўкка,

Кўксингни куйдириб ўтмаганмидинг?

Сен ишқ истагандинг,

минг йиллар якка.

Айт, ахир

мени ҳеч кутмаганмидинг?

Нега зор

Чорладинг интиқ севгимни,

Муҳаббат бермасанг,

Ҳаёт бермасанг?

Нега уйғотгандинг ғариб дилимни

Умримга бир осмон нурдай кирмасанг?

Нега ёнаману ёндиrolмайман,

Қаҳримидинг,

Тунларга отдинг, тиғлатдинг.

Бағрингга чаманлар экмоқчи эдим.

Меҳрибоним,

бунча йиғлатдинг?

Сенга қўлимни ҳам бермайман, дедим,

Қўлимдан чиқардим номусни-орни,

Кеча қучоғингга тўхилиб ўтдим,

Лабларингга томдим.

Хабаринг борми?..

КЎЗЛАРИМНИ ЮМИБ ИЧАМАН

Қароқларинг аччиқ майини.
Юрагингдан кечган кечаман –
Вужудимда олов ўйини...
Ҳар нафасим бир ишқ яратар,
Ҳар нафасим бир ишққа қотил.
Нечун сени беғам ўйлатар,
Тегрангдаги новён ботил?
Мустаҳиқсан –
Бу чоҳга шундай,
Чиқолмайсан кўкка отилиб.
Қанотларим чарчадим, нетай,
Кеполмайман мен ҳам ботиниб...
Аламларим кескир тийғини
Санчаяпман юракка, билгин.
Кет, ўчириб севги чўғини.
Ё бутунлай ёндириб келгин...
Сукунатинг – мени ўлдирар,
Сукунатинг – дилга ботган ўқ.
Сен умрингни менга бермайсан,
Менинг сендан бошқа умрим йўқ...

ДОР

Сен – бўғзимга аталган дорсан,
Пешонамга битилган қисмат.
Мен Худодан махфий йўлланган,
Қиёматда очилгувчи хат.
Ўлимига ташна маҳбусдай,
Ўлимга зор кўрдек занжирбанд.
Интиламан мен сенга, аммо
Сен баландсан,
Жудаям баланд!
Тикланаман сенга узалиб,
Суяламан – етмайди қурбим.
О, бошимда тикилган сиртмоқ,
Талпинади сенга бор умрим!
Йўқ,
Лаҳзалик жазо етмайди,
Сенга керак минг йиллик жавоб.
Сенинг қадар юксалгунимча–
Умрим менинг буюк изтироб!
Қурбонликка аталган бахтдай
Сўрамайман: «Нечун?», «Нега-ман?»
Интиламан сенга нажотдай,
Сени ўлим каби севаман!
Ахир менга, бир менга зорсан,
Борлиғинг-да борлиғимга банд.
Сен бўғзимга тортилган дорсан,
Жуда баланд,
Жудаям баланд!

Ўша оқшом ўзгача эди,
Ёнарди тун,
ёнар эди боғ.
Нима эди сиздаги туйғу?
Нима эди мендаги титроқ?
Ловулларди аллақайдадир,
Шуълаларга ғарқ бўлган моҳтоб.
Кўзимдаги маъюс суратда
Титрар эди...

Ўксик бир жавоб...

Пойимизда кузги хазонлар,-
У -

баҳорнинг сарғиш хатлари.

Бунга мени сиз эмас,
асли

Бошлаб келган эди дардларим...
Жаннат юзин

осий қулига

Оллоҳ бир бор қилганидай дуч.
Мени сизга кеч учраштириб,
Қисмат мёндан олар эди ўч.
Етмасмиди шунча изтироб,
Камми эди шунча ғам, пушмон?
Ловулларда аллақайдадир,
Юлдузларни йиғлаган осмон...
Йиллар ўтди.

Йиллар ва ҳануз

Дилни тиглар аламли сўроқ:
Нима эди мендаги туйғу?
Нима эди сиздаги титроқ?..

II боб

«Туш» дейсан,
«Туш» эмас,
Тушгин, деяқол.
Жаннат кўкларидан тушиб келайин.
Умрининг ҳар битта дақиқасига
Ишқимни, кўнглимни қўшиб келайин.

Сизни тушларимда кўрсам, сизинсам,
Оғир ботмасмикан?
Озор етмасми?
Тунлар ўзим билмай сизни соғинсам,
Бу гуноҳдан ерлар ютмасми?
Ёнингизга хаёлан борсам,
Қувмайсизми,
ҳайдамайсизми?
Ҳиспаримни сизга ишонсам,
кулмайсизми,
алдамайсизми?
Ишқ-бор, деб тунларга эртақлар айтсам,
Лаънатламайсизми,
йиғлатмайсизми?..
Нега индамайсиз,
нимага жимсиз?
Ишона оласизми?
Сўрагум. ...
Ахир, қон ютиб зор қаргамоққамас,
Севмоққа яралган юрагим!..
Ахир,
никоҳландим нигоҳингизга,
Билмайсиз,
бу сирни кимдан ўргандим.
Азизим,
Ишқ-менинг тушимда олган
Битта бўсангиздан
кўрган фарзандим!..

ТИРИЛИШ

Овлоқ адирларда бетаскин, гирён
Йиғлаган булоқлар кўзида кечган.
Мен бир осмон эдим,
Энг тоза осмон –
Жаннат қушларининг ёдидан ўчган....

Кун бўйи жисмини кунга тоблаган
Қайноқ кечаларнинг оқ тушларида,
Бир инжа ноз билан ёғилар эдим,
Бехуш майсаларнинг оғушларига...

Шамоллар зркига кўрардим раво
Лаҳзаларнинг оташ ҳавасларини.
Гиёҳлар кўксига жойлаб бепарво
Юлдузларнинг куйган нафасларини...

Ҳеч нарса юракка сололмасди доғ,
Қўркмасдим ҳатто гўр зулумотидан.
Энг ёруғ кунларни териб олардим
Энг тубан чоҳларнинг қора ёдидан...

Ойдин шароб ичиб Ой косасидан
Рухим қўшилганда ер нафасига,
Энг тоза тонгларни улашар эдим.
Дарахтлар наслига,
Гуллар наслига...

Эй дариг, совурдим шамолларимни,
Сахро тунларидай ўчдим бенишон.
Дариг, эсполмайман кўзим боғланиб,
Жаҳаннам тубига қуладим қачон?..

Майин ҳаволарни кўмсайман қаттиқ,
Ичимга ютганча наҳслар қаҳрини.
Силтаниб-силтаниб учмоқ бўламан,
Узиб ополмайман ердан бағримни!..

Эй Худо, қувват бер, ҳатто тола нур
Қолган бўлса агар руҳимда тирик!
Тунни ёриб ўсган бир гул кўзида
Муқаддас оятдай юксаламан тик!

Эй, Худо, бир кун сенга етарман,
Сезяпман руҳимда нимадир янги.
Кўксимга юдузлар шўр ёши томди,
Кўнглимда ишқ жанги,
Нурлар жаранги!..

Эҳтимол, ўзимга қайтарман қайта,
Лабларимни босиб харсанггошларга.
Қақшаган жисмимни поклайман атай
Чўмилиб гулларнинг кўз ёшларига...

Эҳтимол нур тошган оппоқ бир оқшом,
Қайнаган кўксини титроқ-ла ечган...
Бир осмон бўларман,
Балки, бир осмон—
Энг ташна булоқнинг кўзида кечган!..

Балки, кечирмассан мени ҳеч қачон,
Қайтмасман на шамол, на тун руҳида.
Аммо...
Жисмсизлик янада ёмон,
Эй Худо, уйғот бу оғир уйқудан!..

Эй Худо! Изн бер яралмоқ учун!
Имксн бер, бўлайин қайтадан пайдо!
Мен Одам эмасман!
Мен бир ожиза —
Мен ахир Ҳаввومان,
Ҳаввومان, Худо!

ТАМОМ...

Мен энди кетаман...
Уни кечирдим.
Кечирдим энг сўнгги ғанимимни ҳам.
Энди тинч яшайман тоғлар юртида.
Дарахтлар,
шамоллар,
майсалар билан...
Тераклар тагида жимгина ётиб,
Юлдузлар ҳақида сураман хаёл.
Қизил олмаларга қўшилиб оқиб,
Туннинг тушларига кираман беҳол...
Қувватимни сўрган кўзларни артиб,
Пок нафаси ила куч берар тупроқ.
Дардсиз нигоҳлардан,
ғамсиз «оҳ»лардан.
Шу ўт-ўланларга яқинман кўпроқ,
Авлиёдек чўкка тушиб ўтирган
Қоялар бағридан топаман паноҳ.
Таниша бошлайман, содда руҳ билан
Исмими шивирлаб айтар ҳар гиёҳ.
Момомдай қўйнига олади замин,
Яшайман узоқ ёз билан ёйилиб.
Оби раҳматлар – бу,
О, бу раҳматлар,
Чопаман ёмғирлар билан чайилиб...
Эслайман ўзимни,
Ой нурларида
Осмонга қовушиб кетган лаҳзалар.
Оний титроқларнинг алангасидан
Жисмимда уйғонар мангу ларзалар!..
Сўнг қайтиб келмайман бу шум ўлкага,
Юракда тутагач алам, интиқом.
Яралиб бошқа Руҳ,
Бошқа ишқ билан
Бахтли...
Унутаман уни, батамом!

Кўзим тушса кўяди офтоб,
Қўлим чўзсам тўкилар дилим,
Айтсам гуноҳ, айтмасам азоб,
Бу қандай дард,
Бу қандай ўлим?

Юзларимни босаман тошга,
Ёмғирлардай ёғиламан жим,
Мен бошқаман, бутунлай бошқа!
Бу қандай дард,
Бу қандай ўлим?

Қалқиб турган шарпаман холос,
Ўлганини тан олмас кўнглим,
Осмон билмас, замин англамас,
Бу қандай дард,
Бу қандай ўлим?

Оловларда ёқиладурман,
Дўзахлардан ўтмоқда йўлим.
Бир буюк ишқни соғинадурман!
Бу қандай дард,
Бу қандай ўлим?

Тирикману ҳаётим йўқдай,
Тан заҳарга тўлди-ку лим-лим.
Ерга сиғмайман, сиғмайман кўкка.
Бу қандай дард,
Бу қандай ўлим?..

Узоқ кутдим нимани бунча?
Тушларимда ҳам изладим имкон.
Бошимни эгиб яшадим шунча,
Бунчалар пастсан, осмон.
Осмон!

Ғамни кўрдим кўзимни очиб,
Кўзимни юмиб кўрганим ҳам ғам.
Бахт деганингга тенг кўрмадинг ҳеч.
Наҳот берганларим бўлса кам?
Осмон, осмон?

Мен ҳам билмай алдов мевасин едим,
Гуноҳлар кўкарган ернинг бағридан.
Айтмадинг-ку, ахир сеники эдим,
Суякларим ўсди дўзах қаъридан,
Осмон, эҳ, осмон!..

Кўзларим тубида нур ёди бор,
Титрайди кўксимда минг йиллик исён.
Тавба эшигида бир ўзимман,
Оч эшигингни, осмон!
Осмон...

Товонимни тешиб илонлар сўрди,
Оғзим очолмайман, оғзим тўла қон.
Ҳаётни ҳаммадан қаттиқроқ севдим,
Бўшат қабримдан, Осмон!
Осмон...

ҚОРА ЙИҒИ...

Паналарда —
чиркин чоҳларда,
Чайналади беайб юрагим.
Бу дунёда дўстдан ҳам кўра,
Душманларга бордир керагим.
Нима гуноҳ қилдим уларга?
Юролмайман бошим кўтариб?
Гул уруғин эксам дилларга
Тиканзорлар чиқар кўкариб...
Айбдорман, десам ҳам кўнмас,
Етмас фақат гуноҳкорлигим
Кўплик қилар, балки, уларга
Бу дунёда менинг борлигим!
Кўргим келмас

яхши-ёмонни,

Бўғиламан, етмас нафасим.
Гул давралар меники эмас,
Менинг уйим —
Кўнгил қафасим...
Кўмиламан юрагимга жим.
Соғинганча бир соғинч исин,
Тун қаърида
Эшитмас ҳеч ким,
Бу севгининг қора йиғисин...

Толмасимдан токи ўлимни
Кўриб қолай биргина лаҳза.
Кетинг,
бунда менинг кўнглимни
Англар фақат учми-тўрт майса...
Бегонасиз менга бутунлай,
Бошим узра сачраб турманг бас,
Айбингиздан ҳеч хабарим йўқ,
Ҳолимни ҳам кўрсатгим келмас.
Кетинг,
ахир кўймайсиз нега
Кўзингизда найзалар билан?
Кетинг...
бир пас йиғлаб олайн
Сув бўйида майсалар билан...

ЛАЙЛОГА...

Қўлларида сочларининг ҳиди қолиб,
Атиргуллар қучоғида йиғлаб ётар.
Киприклари юзларига соя солиб,
Лайлогина ер тагида ухлаб ётар...
«Юлдуз эдинг, уйғон», десам уйғонмайди,
Бу дунёдан аразлаган бола каби,
Мижжасининг бир четида ёш ўйнайди,
Бурилганга ўхшаб кетар гунча лаби...
Кўнгли унинг сайроқи бир қушча эди,
Сева-сева осмонларга учиб кетар...
Кипригини сал кўтарса нигоҳининг
Шўъласида мингта юлдуз ўчиб кетар.
Овозининг титроғига банди бўлиб
Ой нурлари ўпар эди этагидан.
Кўзларида кечаларнинг фарёди бор,
Чиқиб келар «Минг бир кеча» эртагидан.
Самоларда куйлаб юрар Руҳи унинг,
Фаришталар ҳавас қилган исмати бор.
Қизил қони севгисидан шаҳодатдир,
Манглайида Лайлиларнинг қисмати бор.
Парчагина осмонида парча булут,
Юлдузчалар йиғлаб келиб, йиғлаб ботар.
Киприклари юзларига соя солиб
Лайлогина ер тагида ухлаб ётар...

На умримда баҳор,
На бағримда ёз.
На зуҳримда ўксик тириклик изи.
Нимага яшедим, билмайман, аммо,
Кимнидир жим кутдим,
билмам, ким ўзи?
Сен кимсан?
Мен сени шунчалар кутдим.
Сен кимсан?
Соғиндим шу қадар аччиқ?
Наҳот дийдорингга етмоғим учун,
Ўтмоғим шарт эди умримни янчиб?
Наҳот нафасингга тегмай нафасим
Умрим тугар дунё харобасида?
Наҳотки бир кўнгил хаёли учун
Куйиб ўтдим кун ва тун орасидан?
Сен бормидинг ўзи?
Сен йўқ эдинг, сен?
Ҳаётим улашмай бир тола нурга.
Ўлим қўлларида топмоқ учун жон
Наҳотки ўзимни асрадим гўрга?
Кел, менинг ўтинчим,
Кел, менинг қабрим.
Кел, куюк кўнглимнинг жаннатий хоби!
Сен асли бу дунга мен билан келиб,
Мен билан кетгувчи дўзах азоби!
Кел,

Осий кундага бошини эгиб
Барча азобларга топгандай барҳам.
Кел, тоғдай кўксингга бошимни қуйиб,
Бағрингда ўларман гўдақдай беғам...

ОВОЗИНГ!

Титраб уйғонаман...
Тун.. алламаҳал...
Этагида хазон, ухлайди йўлак.
Овозинг... Қайларда ахир овозинг?..
Кўксимга бош қўйиб хўрсинар юрак...
Минг йиллик мудроқлар томирларимда
Уйғонар.
Уйғонар яна оч ҳавас.
Овозинг...
Овозинг чорлайди аммо,
Қўйиб юбормайди кўринмас қафас.
— Ахир чақирдинг-ку!
Эшик қулфини
Отиб юбораман кўзларимда ёш...
— Ахир чақирдинг-ку!
Чархи бербунёд
Излайман...
чопаман, бесар-бембардош...
Қайтаман, телбаҳол...
...Ойга кўз тикиб
Эгасиз, уясиз
бир ит увиллар.
Қарайман...
Юзини тесқари буриб
Овозсиз йиғлайди настарин гуллар...

Энди кеч,
Уфқида тунлар йиғлайдир,
Хазон йўлларига туташ йўлимнинг.
Энди кеч...
Юлдузлар «Оҳ»лар ургайдир,
Қаноти қуяди ҳур хаёлимнинг...
Энди кеч —
кўзимнинг олгун шабнами
Лабингда титрамас... титрамас...
Билдим, звоҳ, билдим,
эх, нега билдим,
Сенга таскин керак...
Мен эмас!
Энди кеч...
Мен — ғайри, шунчаки ғайри,
Кетдим. Хўш қол, мовий тунлар фаслида.
Ишқ-карамнинг осий бандага хайри,
Ишқ — бу дорга ўзни осмоқ, аслида!
Энди кеч,
Биларсан, менингдай пурғам,
Узун умринг учун беҳуда ва ҳеч.
Кечангдан кечмассан,
Хаёлингдан ҳам,
Азобинг, гуноҳинг —
Мендан
Энди кеч!
Энди, кеч... Энди кеч... Энди кеч...

Умримни ўткинчи сабога бердим,
Энг сўнги чақамни гадога бердим,
Бу телба руҳимни Худога бердим...

Сабо олиб борди, гадога берди,
Гадо йиғиб борди Худога берди.
Худо мени сенга хатога берди,

Сен мени кимларга бердинг, Азизим?

«ОСИЯ»

Дунё кузатарди уни ошкора,
Дунё ўз ҳукмини асло бузмасди.
У кетиб борарди бөхуш, бечора,
У...

Ўзгаларни сезмасди! ...

Биров осий деди,
Биров ҳур деди.
У ҳар иккисига ўхшарди.
Ниманир яширарди қаттиқ,
Нимагадир ёлғиз яшарди...

Во ажаб,
Нимани кўрган эди у?
Ва қандайин сирдан бўлганди воқиф?
Туғени бағрига сиғмас дарёдай
Ўтди фосиқ ердан самога оқиб...

Ҳеч кимса билмади,
ғамгин кечалар
Маъюс юрагига нималар деди?
Худоё...
Худоё, кўрсатмади у!
...Унинг кўзларида ҳижоб бор эди...

12.11.03.

СОФИНИШ...

Ўтиб борар қуёшли кунлар,
Ўтиб борар нурга бурканиб.
Нимагадир яшагим келар
Гул баргига аста ўраниб...

Кетсам дейман силкитиб бирдан
Кўнглимдаги бор ғуборларни.
Уфқларнинг этакларига
Эргаштириб лозорларни...

Сўқмоқ билан кириб бораман
Хилватпаноҳ боғ орасига.
Кафтларимнинг титроқлари бор
Дарахтларнинг хотирасида...

Сув тубида айдин туш кўриб,
Ярқирайди сойнинг тошлари,
Сояларда ёввойи гуллар —
Оқиб ётар кўздан ёшлари...

Бунда менинг мунаввар умрим
Ёлғонларда кетганда қуйиб..
Ўша тоза гуллар пойида
Ўлсам дейман бошимни қуйиб..

Бир тонг ташлаб, ўз майлига маст
инжиқ шаҳар суронларини,
Юрагимда олиб бораман
Қишлоғимнинг осмонларини...

РЎЁГА ИЛТИЖО...

Минг йилким, менинг бир ёруғ куним йўқ,
Минг йилким, ой — ханжар, юлдузлар — ханжар.
Минг йилким, тилимга босадилар чўғ,
Кун ва тун аталган иккита аждар!..
Азизим, дунёмни босди совуқ сал,
Кулгуларим тошдан, кўз ёшим тошдан.
Ахир кел, фақат кел, ким бўлсанг ҳам кел,
Бекор ошганим йўқ ўн саккиз ёшдан!
Ёлвораман, келгин, дийдам ғоридан
Икки оч илонни ўлдиргани кел,
Келгин тушларимдан ёруғ дунёга,
Қоронғу кўзимни тўлдиргани кел!
Минг йилким, бир ташна заминдай айро,
Дарё келса ютдим, қон келса ютдим.
Сўнг минг йил... о, исминг нимайди, дунё...
Унутдим, унутдим, унутдим...
Минг йил ато этди минг йиллик бир ишқ,
Мен унинг қошида турибман ҳайрон.
Ер, менга ёрсонгул исмини бергил,
Бир гулнинг умрини бер менга, осмон!
Ахир, нима қилай қадамларим зил,
Қутулмоқ истайман бу тилсим тошдан.
Фақат кел, фақат кел, ким бўлсанг ҳам кел,
Ҳали ошганим йўқ ўн саккиз ёшдан!

ТУШ

Оққуш кўз ёшига ювдим юзимни,
Қарғага тилимни бердим, сийладим.
Кетдим, дарёларга солдим изимни,
Балиқлар тилида бийрон сўйладим.
Сусанбил шаҳрининг султони эдинг,
Парилар зотидан эдим, ўйнардим.
Бир тун учиб борган эдим қошингга
Севаман, деб айтдинг, куйдинг, қўймадинг.
Бөҳишт боғи эди, учиб юрардик,
Қайғудан — қадардан дил форуғ эди.
Сен эдинг, мен эдим, бир юрак эдик,
Осмон ёруғ эди, тун ёруғ эди!..
Исминг нима эди, сўрамадим мен.
Исмим нима эди, унутган эдим.
Ё сен тушган эдинг арши-аълодан,
Ёки бу дунёдан мен ўтган эдим!..
Қайси аср эди, қайси тун эди,
Ёлгон эди, дейман, йўқ, тонолмайман,
Минг йил кўзи очиқ ухладим, аммо
Ҳамон ўша тушдан уйғонолмайман!

Дарахтларга тушди аланга,
Ҳаволарда таниш бир сезги.
Бир бор эдим сөндан алданган,
Нечун яна куйдирдинг, Сөвги...

Энди парча осмонимни ҳам,
Тутиб кетар жаннатий кушлар.
Кўзим юсам, нигоҳларимни
Куйдиради оловли тушлар!

Янами?

Ой синади аста хўрсиниб,
Оқ теракка суяниб беҳол.
Номозшомгул юмди кўзини
Кетвяпман,
тўйиб қараб қол...

Ёнингдаги ким?
У — шамолми?
Энди ишқ ҳам бўлолмас расан.
Кезинасан...
Пушаймонинг кеч.
Ахир қасам...
ўртада қасам!

...Номозшомгул юмди кўзини.
Кўзларини юлдуз ёпдимми?
Кутганинга ҳеч ўхшатмадинг,
Айт,
кетишим ўхшаяптими?

Бу сокин боғларда, танҳо боғларда,
Кимсасиз кузакнинг дардлари сарсон,
Умрдай эгилган толгин шоҳларда
Бежавоб саволдай учади мезон...

Бу таниш боғларда, ғаним боғларда
Дилимни тортади номаълум сўқмоқ.
Нигоҳлар измидан айрилиб бирдан,
Кетгим келаверар сиз билан, бироқ...

Менинг жисму жоним ёнган чоғларда,
Қуёш-у нимадир- ловуллаган чўғ.
Бу хазин боғларда, хазон боғларда
Наҳотки билмайсиз, биздан бошқа йўқ!

Чиқиб кетолмаймиз, иккаламиз ҳам,
Бу тўғри йўлларнинг тоши янийди.
Бу қадим боғларда, сирли боғларда
Сиз билан адашиб кетсам қанийди! ...

Умримни ўтқинчи сабога бердим,
Энг сўнги чаҳамни гадога бердим,
Бу талба руҳимни Худога бердим...

Сабо олиб борди, гадога берди,
Гадо йиғиб борди Худога берди.
Худо мени сенга хатога берди,

Сен мени кимларга бердинг, Азизим?

Энди кеч,
Уфқида тунлар йиғлайдир,
Хазон йўлларига туташ йўлимнинг.
Энди кеч...
Юлдузлар «Оҳ»лар ургайдир,
Қаноти куяди ҳур хаёлимнинг...
Энди кеч —
кўзимнинг олгун шабнами
Лабингда титрамас... титрамас...
Билдим, эвоҳ, билдим,
эҳ, нега билдим.
Сенга таскин керак...
Мен эмас!
Энди кеч...
Мен — ғайри, шунчаки ғайри,
Кетдим. Хўш қол, мовий тунлар фаслида.
Ишқ-карамнинг осий бандага хайри,
Ишқ — бу дорга ўзни осмоқ, аслида!
Энди кеч,
Биларсан, менингдай пурғам,
Узун умринг учун беҳуда ва ҳеч.
Кечангдан кечмассан,
Хаёлингдан ҳам,
Азобинг, гуноҳинг —
Мендан
Энди кеч!
Энди, кеч... Энди кеч... Энди кеч...

ОВОЗИНГ!...

Титраб уйғонаман...
Тун.. алламаҳал...
Этагида хазон, ухлайди йўлак.
Овозинг... Қайларда ахир овозинг?..
Кўксимга бош қўйиб хўрсинар юрак...
Минг йиллик мудроқлар томирларимда
Уйғонар.
Уйғонар яна оч ҳавас.
Овозинг...
Овозинг чорлайди аммо,
Қўйиб юбормайди кўринмас қафас.
— Ахир чақирдинг-ку!
Эшик қулфини
Отиб юбораман кўзларимда ёш...
— Ахир чақирдинг-ку!
Чархи бербунёд
Излайман...
чопаман, бесар-бембардош...
Қайтаман, телбаҳол...
...Ойга кўз тикиб
Эгасиз, уясиз
бир ит увиллар.
Қарайман...
Юзини тескари буриб
Овозсиз йиғлайди настарин гуллар...

Ногаҳон жиринглар телефон,
Елпиниб ўтади қаноти ёлнинг
Ҳавода қалқийди мунис бир овоз;
«Бўлақолинг тезроқ,
адажон, келинг!»
Ўртага тортилар нозик бир парда,
Мени ўлдиради жавобсиз савол.
Деворга — қоқилиб урилар гавдам,
Соям остонангга йиқилар беҳол.

Сен бахт ҳузурига шошасан — Кўкка,
Сенинг уйинг — Осмон,
Сенинг тахтинг — нур.
Мен зулмат қаърида қоламан якка.
Ва тунлар чоҳидан
чақираман ҳур!
Мен — ҳаёт истаган сенинг бағрингдан —
Тушман — кўзларингдан ахтараман ҳуш.
Суюк — суюгимни синдириб, ёриб,
Руҳимдан келгандай бўлар бир товуш:
«...Адажон...
келинг!»

2003 йил

III боб

Хайр, дема, кўзларимда қол,
Қара, дийдам тўла соғинч-май.
Умримни ол,
Азобимни ол,
Қалбингни бер,
бир марта ўпай!..

- Мөн сизни ҳар куни кўргим келади...
- Мөн сиз билан...
- Мөн сизнинг овозингизни ҳар лаҳза
эшитгим келади...
-Мөн сиз билан...

Ҳамма таъқиқларни бузиб келаман,
Ҳамма эшикларни келаман ёпиб.
Ё буткул сеники бўламан,
Ё...
буткул кетаман ўзимни топиб!

«Севаман...» деб айтгил...
«Севаман!» деб айт!..
Жоним кўзларингда қалқиб турган пайт.
Фақат ҳозир борман,
Ҳозир мавжудман!
Мени олиб қолгин,
эй мунаввер байт!

Ўтказиб юборма!
Ўтман, тўфонман,
Сенсиз кетса чархни ёндирадиган.
Ўзини-ўзига қул қилиб қўйиб,
Ўзини-ўзидан тондирадиган.

Қаҳрида бир осмон яшаган бахтман!
Ишқидан юз Лайли яралган малак.
Дўзахдан жаннатга етган дарахтман,
Фақат...
Сенга керак бўлмаган юрак...
Кўксингга бир тола нурдай сингмасам,
Менинг умрим нима еру фалакка?
Сенинг нигоҳингга етмоғим учун,
Минг йиллар яшадим
Худодай якка...
Қўлингга титраган қўлларим ҳаққи,
Юлдузлар тиғ бўлиб санчилмасидан,
Қоронғу дунёнинг тегирмонида
Вужудимиз доңдай янчилмасидан.

Саркаш

сочларингнинг

сўронларида

Ҳисларим йилларга соврилмай туриб,

Бир аччиқ севгининг соғинчларида

Борлигим йўқликка йўғрилмай туриб...

Айтақол...

лабларинг...

кўлларинг билан...

Токи тилга кирсин ҳар зарра қонинг,

Токи мени кутиб толган руҳингда

Шовуллаб уйғонсин гўзал исёнинг!

Сен ахир самосан,

сен ахир абад!

Менга ҳаёт бергил, эй илоҳий туш!

Токи учиб келиб зулмат қаъридан

Мен ҳам яралайин бағрингда бахтхуш!

Томчи ёмғирга зор, маҳтал гиёҳдай

Жоним кўзларингда титраб турган пайт.

Ҳеч кимга ишонмай,

ҳеч кимга бермай,

«Севаман!» деб айтгил...

«Севаман...» деб айт!

Бошимдан муҳаббат нурларини соч,
Қонимда сезайин аланга кучин.
Оллоҳ бизни берган ёруғ дунёга
Севилмоқлик учун,
Севмоқлик учун...

Бармоғим учиди — Осмон эшигин
Очиб,
кўрсатаман муқаддас Кўкни!
Агар ишонмаса,
 ҳамма ўқисин:
«Бизнинг ёрлигимиз Худонинг ҳукми!»

Мен-балки Ҳаввоман,
Сен- Одам Ато,
Жаннат боғларидан тушганим ҳақдир.
Бизнинг дийдоримиз- энг буюк ато,
Бизнинг дийдоримиз - илоҳий тақдир...

Сир ошкор этгани севмайди Худо,
Сен дилга қулоқ тут,
ўйланмоқ нечун?
Ахир иккимизга зор эди дунё
Севги нималигин билмоқлик учун!..

Рухимиз яратиб битта ишқ билан
Фано тупроғида адаштирган У!
Минг йиллар зор этиб,
нурли кечада
Яна жонимизни туташтирган У.

Нечун гуноҳкорлик ёрлиғи бизда?
Сен ахир Мажнунсан,
Мен эса Лайли.
Билсанг, шу лаҳзада дунё мукамал
Иккимизнинг пок севгимиз туфайли!

Қўлимда қўлларинг шивири,
Қўй, менинг кўзимга қўйма лаб...
Қўлимда қўлларинг шивири,
Сўз дема дилимни қиймалаб.

Тинглайман қўлларинг шивирин,
Самога учаман, самога...
Қўлимда қўлларинг шивири,
Шунчалик яқинман Худога!

Қўлимда қўлларинг шивири,
Юракда қолмади доғларим.
Қўлимда қўлларинг шивири,
Тўкилиб бўлди-ку «оҳ»ларим.
Бор гуноҳларим!..

Қўлимда қўлларинг шивири!..

УНИ БАҒИШЛАНГ...

очиқ қолдирилган даричаларнинг
ортдан ёр қадамларимас,
зулмат кучоғида совқотган Ойнинг
ҳарир шуълалари кирсалар бесас..
Сукунатнинг мангу кечаларида
Бир осмон парчаси келса адашиб...
Ёлғизликнинг тутқун кўчаларидан
Оқиб ўтса дарёдай шошиб...
Лаблар ўлган бўлса...

У лабга етмай
томирда чайқалса жунунваш хаёл...
Аёл вужудида яшаса бир қиз,
Бир қиз тийнатида уйғонса аёл...

Уни бағишланг...

Зулмат йўлларида миллион йил юриб,
Лаҳзада тўкилган илоҳнинг Нури.
«Мен сизни севаман..» дея таппинган
қароқларда ёнган олов ёмғири...
қаро сочларининг титроқларида
илинж шивирласа бир ташнаи зор.
Бехайр дунёда ўзи хайр бўлиб,
яна хайр тиланса, жон этиб нисор...

Уни бағишланг...

Самога бермаган дилини ҳаргиз
Ерларга, тошларга берса, ушалса...
Минг бир баҳорларни ўтказиб ёлғиз,
Бир кун изингиздан нурдай тўшалса...
Яна ҳасратингиз билан ўлсаю,
Яна хаёлингиз билан тирилса...
Яна Художонга бориб деса: «Сиз.»
Яна ишқ, қўлида сизга берилса...

Уни бағишланг...

Бағишланг, умрнинг бир коса майин,
Севгининг бир бўса таъмин бағишланг...
Бағишланг қаҳрингиз аччиқ ғаминмас,
Ишқингиз бир гўзал дамин бағишланг...
Ишонинг, энг тоза гуноҳингизни
Қўшилиб оқса гул нафасларига...
Бахтсизликнинг ҳадсиз осмонигамас,
Қўлларингизнинг бахт қафасларига!
Кўзингиздан кўрган ишқ тўлғоғидан
туғилган орзунинг қўлчаларига,
Ҳилол бешигида гўдак тебратган
Кўнгилингиз энг ёруғ кечаларига

Уни бағишланг...

25.09.03.

Г...га

Сен ҳали ҳеч кимса кўрмаган бир туш,
Жаннат эшигидан тикилган малак.
Юлдузлар кўксига бошингни қўйиб,
Тунлари ўзинга айтасан эртак...

Сенга уни билмайсан, биласан аммо
У ҳаммадан яхши,
бургутдай қолиб!

Бир кун учиб келар осмонларинга
Сенга аталган БАХТ ГУЛИни олиб!..
Малика бўларсан ҳурлар юртига,
Шаҳзода бўлар у,

Сен-ла бахтиёр.

Сен соғиниб кутган ўша оқ тонга,
Ишон,

унинг ўзи жуда интизор ...

Гуллар шивиридан энтикади ел,
Кўзларинга қалқиб келади юрак!..
Фариштам,

Бу тун рўй бермоғи учун,

Сен уни жудаям севмоғинг керак!...

Тонг кипригидаги бир томчи шабнам,
Гиёҳ пабидаги майин капалек,
Қуёш ҳовучига яширган инжу,
Сабудий тилак...
Сочлари-сочлари бахт кўнғироғи,
Кўнгил ардоғи.
Гулларни уйғотган эркатой овоз—
ЧАРОС!..

Нигоҳингни ўпиб, уйғонар олам,
Исмингдан гуркираб яшайди дунё.
Сен менинг самога чўзган кўлимсан,
Умидим тонгида порлаган зиё...
Сенинг кўнглинг – осмон,
Сенинг руҳинг – Нур.
Орзум юлдузларинг қўясан ёқиб,
Мен эса юксалиб бораман мағрур,
Осмонлардай ўтган умрингга боқиб...

Мен ҳануз ўшаман,
Ўжар малика.
Эгнида жандаю, кўксида осмон.
Сендан ўзгасини лойиқ кўрмаган.
Сендан ўзгасига бўлмаган қурбон.

Мен ҳануз ўшаман,
тошқин бир дарё.
Тошларни тошларга уриб йиғлаган.
Қучоғингда оқмоқ истаган, аммо...
Бу тор қирғоғингга сиғмаган.

Мен ҳануз ўшаман,
Томчига йиғлаб,
Дунё тўфонига назар қилмаган.
Сир каби сақланган, кимлигин
Худодан ўзга зот билмаган.

Мен ҳануз ўшаман,
Сенинг пойингда
Умри лаънатларга тамғаланган из.
Сенинг лабларингдан дунёга келиб,
Сенинг лабларингда ўладиган қиз...

Мен ҳануз ўшаман,
Мен ҳануз ўша...

Кетинг,
Сизга эҳтиёжим йўқ,
Севиб бўлдим Сизсиз ўлимни.
Яна минг йил яшасангиз ҳам,
Тушунмайсиз менинг кўнглимни.

Кутманг,
Сизга бермайман ортиқ,
Умримнинг бир лаҳзасини ҳам,
Юрагимни юлиб ташлайман,
Азобларга топаман чидам!

Ҳечқиси йўқ,
Яшаб кетаман!
Сиздан ёруғ, Сиздан баландроқ.
Насиб экан сўнгсиз ўлимни
Тирик вужуд билан кўтармоқ.

Қолдирмоққа уринманг, илло,
Боқманг илҳақ, интиқ, ғамангиз.
Менга беҳад ёлғон туюлар,
Ишққа ўхшаб кетган таъмангиз.

Нима қилай,
Шундай Аёлман,
Табиатан ва ёки дилан:
Севсам жуда қаттиқ севаман,
Руҳим, жисмим, ҳаётим билан!

Номингизга қўшилиб ўсдим,
Ҳар кун,
ҳар тун маҳрум ва бадар.
Мен Сизники бўлиб яшадим,
Билсангиз, то шу кунга қадар!

Аmmo билдим.
Сиз буткул бошқа!
Булоқдирсиз - сокин ва беғам.
Англамайсиз, бир куни айтмай,
Пойингизда сувсаб ўлсам ҳам.

Йўқ, бу ишқни кўтаролмайсиз,
Сизни эзар таҳқир ва таъқиқ.
Бу дунёда энг гўзал севги,
Ҳамиша хор, маҳкум, мустаҳиқ!

Кетинг,
Сизга эҳтиёжим йўқ!
Севсам энди севгум Ўлимни.
Яна минг йил яшасангиз ҳам
Тушунмайсиз, афсус, кўнглимни...

Нимага севдирдинг уни, Худойим,
Севгини билмаган инсонни?
Қийнамоқ учун ё солдингми,
Ичимга бу олов тугённи?..

... Ҳаммани йўқотиб,
 топгандим сени...
Наҳот яна азоб-насибам?
Наҳотки, ҳаёт йўқ ҳаётда?
Ўзимдан хавфдяман,
 ўзимдан, Эгам!..

Кимни кўпроқ севдинг...
Мени ё уни?
Не бўларди, севсанг иккимизни ҳам!
Севгингни севаман,
 Худойим, аммо
Наҳот менга қисмат —
 Севгисиз одам?

Ҳаммани йўқотиб,
 топгандим сени...

Юрагимда йиғлаётган ким?
Оқиб кирар маънос товуши...
Кўзларимни кесиб юборар
Қуриётган гулларнинг туши...
Сени жуда аччиқ йиғлатдим.
Лаънат тошин отдинг тонггача...
Ёпилмади осмон зшиги,
Юриб чиқдим...
Ўздан тонганча!
Нима қилай,
ерга сиғмасам,
Имконингга сиғмасам, нетай?..
Деразалар ортидан энди
Адашган тун руҳидай ўтай?
Мен саркашни қандай ёндирдинг?
Ўчиролмай
Ўзим сарғардон
Севиб — ўлдинг,
Севмай — ўлдирдинг,
Яна мендан сўрайсанми жон?
Ўчиб кетгим келар ёдингдан,
Пайдо бўлмоқ учун қаршингда.
Нигоҳимиз учрашармиди
Яна бир бор
Кўнгил аршингда!
Сен кимларга очасан дилни,
Дунёларни ёлиб юзимга.
О, мен телба қандай ишондим
Қайтасан деб яна ўзимга..
Юрагингда йиғлаётган ким?
У — менмасми,
Менинг ёлғизим?..

07.08.04

Нима эди нигоҳингдаги?
Бунча кутдим,
Бунчалар шошдим?
Ишқ нурими ё тун сояси?
Гул эдими деб адашдим...

Самолардан тушиб келгандим...
Гул умримни нур каби тўшаб.
Айт,
Осмоний қанотим билан
Кетмадимми риёга ўхшаб?

Отгим келди қанотларимни
Юлдузларни сочиб бошингдан.
Малак эдим ва ёки шарпа,
Аёл бўлгим келди қошингда!

Бузиб кўҳна чарх дарвозасин
Билгим келди таъқиқ ғамини.
Қачонлардир жаннат олмасин
Лабларингда қолган таъмини!

Кўзларингда бир сир бор эди,
Мен шу сирнинг асири эдим.
Балки само саптанатининг
Ўзи билмас бир сири эдим.

Асраганинг менга тигмиди?
Юрагимга кетмоқда ботиб.
Кўзларингни бир кўргим келди,
Тошлар узра йиқилаётиб...

Нима эди нигоҳингдаги?..

07.09.04

«Суғуриб олсалар ўламан...»

Х.Даврон

Исминг — юрагимга урилган ханжар,
Суғуриб олсалар ўламан.
Мен сени шу қадар муҳаббат
ва азоб билан...
жим севаман!

Севаман..
Ўлимни севгандай
Ҳар лаҳза руҳимни пичоқлаб,
Мен мангу яшайман,
гўрда ҳам
Дилимда исмингни
кучоқлаб!..

Хазин куз,
Хаста куз.
Хотиротим куз.
Дарахт вужудимда йиғлаётган кўз.
Чорладим ҳар битта япроғим билан,
Лек унинг тилида айтолмадим сўз...
Бўйласам,

Энг ёруғ осмон эди у.
Кўлимда қўлларин тафти, ҳовури,
Бир яшил боғ бўлиб яшнаган эдим.
Лаҳзада сарғайтди ёдин шовури.
Хазин куз,
Хаста куз,
Хотиротим куз.

Юрагимни енгди тунлар қафаси.
Айт,
кимнинг кўксига тош қотдйквен у.
Уйғотай дейман-у,

етмас нафасим...

Сочлари ёйилган ҳурга айланиб
Тушимда ортидан йиғлаб югурдим...
Баҳор бўлмоқчийдим унинг бағрида
Наҳот хазонрезги бўлиб улгурдим?
Хазин куз,
Хаста куз,
Хотиротим куз.

Маънос юрагимда очармисан кўз?
Овозин...

Овозин эслаб соғиндим,
Дилни эзаётган соғинчми, афсус?
Ҳар бир баргим билан уники эдим,
Ёмғирлар қўлида ўқилдим, эссиз...
Мен одам шаклида яшай билмадим,
Яшай олдимикан у...

Менингсиз!...

21.11.03

Ўксик юрагимда оққан ҳузунсан,
Балки ёзуғимсан, балки афсунсан.
Шу қадар яқинсан, шу қадар олис,
Бахтнинг йўлларидек жуда узунсан.

Кечасан –
азалдан оқибатимга,
Тортилган қаролик савдойи тунсан.
Қасамсан –
ичилган, каффоратига
Дунёси таланган қулдай маҳзунсан.

Бошимга ёғилган савдосан, абад
Ўлсам ҳам товони тўланмас хунсан.
Кўзимга қадалган тигсан муқаддас,
Сўнги оятимдай инграган унсан...

Азобсан – дўзахий,
Ишқсан – илоҳий.
Беҳишт дарёсидан тошган жунунсан...
Сеңдек султони бор – бағри яримман,
Меңдек Зебоси бор бахти бутунсан!

Сен – менинг кимимсан,
Сен – менинг сирим.
Осмон этагидан тўкилган нурим,
Ушалган ғамимсан,
ушалган дурим.

Менга аталмаган энг ёруғ Кунсан!

13.10.03

Мен бир ташриф эдим.

Балки дунёнинг

Энг олис, энг ёлғиз ҳузунларидан.

Лаҳзада тошган ишқ эҳтиросидай

Самода чайқалган тун денгизининг

Ногаҳон кўпирган жунунларида

Хайём кўзасидан томган май каби

Томиб,

Тош кўксида сидраган бўлсам.

Ҳасратим ўтидан бир гул ундириб,

Нигоҳлар тийғида титраган бўлсам...

Ғуноҳкор эмасман,

гуллигим учун,

Менга узалмаган қўллар гуноҳкор!

Балки ҳароратли лаб нафасидан

Танимга туташган бўлса аланга...

Нигоҳда «йилт» этган нур қўлкасидан

Ўтлар қўйган бўлсам оламга ...

Хиёнат тунлари ҳайдалиб, бедил

Тавалло чоғида берилган бўлсам.

Худодан танҳо ишқ тиланиб юз йил,

бир олов бўсадан тирилган бўлсам...

Ғуноҳкор эмасман,

куйганим учун,

Мени деб ёнмаган диллар гуноҳкор!

Балки сирлигимни билмаса тақдир,
Тасодиф қўлларда балки очилсам.
Ва ёки минг йиллик майи ноб каби
Гумроҳ бир кечада бефарқ ичилсам.

Ва ёки номаҳрам кўзлар ўнгида
Эгасиз мактубдай қақраб ўқилсам,
Ва ёки...

Қуриган гулдай бепаноҳ
Тўқилсам..

тўқилсам...

тўқилсам...

Гуноҳкор эмасман...

Ҳаммаси учун –
Мени сақполмаган қўллар гуноҳкор!

18.11.03

ЎКИНЧ

Тўғри,
Сизни унга ўхшатдим.
Гуноҳим кўзимдан, икки кўзимдан.
Сизга ҳеч бир гинам, кудуратим йўқ.
Аламиним ўзимдан,
фақат ўзимдан.

Дунё эшигини ёпгандим қаттиқ,
Ўлгандим бошимни қўйиб тизимга.
Билмайин қолибман,
менга билдирмай,
кириб келганингиз ёлғизлигимга.

Шунданми,
меҳр ё илтифотингиз
Тафтидан гоҳида бузилди тинчим,
Руҳимга нур берди иссиқ ёдингиз,
Исмингиз кечалар бўлди ўтинчим!

Умидим, илинжми,
Билмадим, нима?
Тикладим ўзимни шу сўзга тираб
Йиллар осмонидан учган нур эдим,
Тонглар этагидан ўтдим парпираб...

Қанча севган бўлсам,
шунча олисман,
Қанча осий бўлсам,
шунчалар баланд.
Ҳатто билмадингиз хаёлингизга
Бир аёл бир умр бўлганини банд!

Нени орзу қилдим,
қутдим нимани,
Ўзимни жимгина чоҳларга отдим.
Дарёлар тубида ётган тош каби,
Дарё йилларимни йўқотдим...

Ўзганинг бахтини қилмовдим таъма,
Ё ўзга кўнгилга бўйламагандим.
Фақат...
Севги истаб, юз йилдан сўнг ҳам,
Яна йиғлайман деб ўйламагандим!

Йўқ, йўқ, кетаверинг,
Ортга қараманг,
Сизни тўхтатмасин кўзимдаги ёш.
Мен фақат...
Кимнидир қаттиқ соғиндим,
Эриди кўксимда музлаб ётган тош.

...Тўғри, сизни унга ўхшатдим.
У-ми?
У — бир Нур.
Суратин чизаман тунга.
Қачондир тушимга кирган-у, аммо
Умримда ҳеч қачон бўлмаган Унга!

МАКТУБ

Бевақт йўлга чиқдим, умримни еди,
Ўзи дўст, диллари ғаним ёронлар...
Тийрамоҳнинг маънос майсаси эдим,
Ёғди бошларимга тийраборонлар...
Ўтдим кечаларнинг ҳўл боғларидан,
Ўтдим бир сўз демай бемажол ва ҳам.
Кўксимга миллионлаб пичоқ қадалди,
Суғура олмадим биттасини ҳам!
Йиқилмадим бадлар ичганида ҳам,
Макруҳлар ёдига кўшиб ёдимни.
Руҳимиз қовушган лаҳзалар ҳаққи,
Олиб ўтдим қўллар хотиротини!..
Шафқатсиз ўлдирдинг ёғдуларимни,
Қаҳринг дўллари-ла қилганча таъқиб.
Синдириб энг тоза туйғуларимни,
Аямади мени на дўст, на рақиб!
Кунсиз кунларимга тортилган нурдек,
Ёдинг тунларига ёқдим шамчиरोқ.
Кулбам даричасин оҳиста чертиб,
Келмади дийдоринг, келмади бироқ!
Осилиб яшадим умид барига
Кўксимда кўтариб юрак юкини.
Макринг, хиёнатинг зулматларида
Шўъладай парпираб, куюб, юкиниб...
Айт, қандай қарайсан кўзларимга сен,
Бўғзимдан келаркан аччиқ бир маъни?
Севмасайдинг шунча азобларингга
Лойиқ кўрармидинг меңдан ўзгани?

Майли, кетгил...
Номозшомгуллар
Ой нурида йиғлаган каби
Нигоҳингдан битта нур тилаб,
Пичирлайди илинжим лаби.
Қарамайсан,
изингни ювар,
Кўзларимдан оққан соғинч-май,
Майли, кетгил...
Шу видо ҳаққи,
Қалбингни бер, сўнгни бор ўпай...
Сен барибир яхшисан, ўтган
Кунлар учун юз бора куллуқ.
Фақат бас қил, дема. Ишқ — умр,
Бу эртакнинг ниҳояси йўқ.
Қара, туннинг беҳуш бағрида
Дилпора ой мастона қалқир.
Азобларнинг кечиб наҳридан,
Толишармиз биз яна балки?..
Хайр, дема, кўзларимда қол,
Қара, дийдам тўла соғинч-май.
Умримни ол,
Азобимни ол,
Қалбингни бер,
бир марта ўпай!..

НУР КУКУНЛАРИ...

Унутилдим...
Саргардон руҳим
Бенур хаёлларда
меънос суринди...
Бу-суяк қорайди,
Бу-ишқ кўмилди,
Бу кўнгил йўқ энди,
Кўнгил йўқ энди...
Сен учун мен йўқман.
Олов тиланган
Соқов ишқнинг етим
Оҳ, у тунлари!..
Ўлаётган — менман,
Тунаётган — мен:
Мовийваш толалар —
Ишқ кукунлари...

Кўлларим юзингда ўйнар —
Изгирин.
Сезмайсан...
Мен — ўша лаънатланган руҳ!
Чақир,
Эсла...
Соғин...
Мени пайдо қил,
Бир олов нафасдан
Туғилай ёруғ!
Сенинг оғушингга тўкилган
тушлар —
Оппоқ соғинчимнинг
Қаро кунлари;
Сенинг изинг узра сочилаётган
Менинг кўз ёшларим —
НУР КУКУНЛАРИ!...

Мендек борми яна,
Ғамкаш, дўзахий?
Хўрланиб,
Топталиб,
Юкинаётган...
Мен — беном юлдузман,
Ўз жисмин ёқиб
Қорайган,
Чуркаган,
Тўкилаётган...
Кўрмайсан, кўрмайсан
Сархушсан, лабинг
Тотаркан ёт ишқнинг
Тоза хунларин;
Сенинг бошинг узра
Ёғила бошлар
Менинг тупроқ жисмим —
НУР КУКУНЛАРИ...

М У Н Д А Р И Ж А

I БОБ

«Сахролар бағрида адашган...»	5
«Қавс боғларига тун тушаётир...»	6
«Азизим...»	8
«Усиз энди умрим қоронғу...»	9
«Йўқ...»	10
Нигоҳ	11
Алла соғинчи	12
Сизга...	14
Келасан...	16
«Юрагимга босиб ухласам...»	18
Соғинч ханжари	19
«Кеча...»	20
Кўзларимни юмиб ичаман	21
Дор	22
«Ўша оқшом ўзгача ади...»	23
Бу тун	24

II БОБ

«Сизни тушларимда кўрсам, сиғинсам...»	27
Тирилиш	28
Тамом...	30
«Кўзим тушса куяди офтоб...»	31
«Узоқ кутдим нимани бунча?...»	32
Қора йиғи...	33
«Топмасимдан токи ўлимни...»	34
Лайлога...	35
«На умримда баҳор...»	36
«Тушларини севади дарахт...»	37
Ватан	38

«Илдиз ер оралаб уммонга етди...»	40
«Осия»	41
Соғиниш... ..	42
Рўёга илтижо... ..	43
Туш	44
«Турналарнинг изи қолди кўк юзида...»	45
«Дарахтларга тушди аланга...»	46
«Ой синади аста хўрсиниб...»	47
«Бу сокин боғларда, танҳо боғларда...»	48
«Умримни ўткинчи сабога бердим...»	49
«Сенинг исминг – муқаддас оят...»	50
«Энди кеч...»	51
Овозинг!... ..	52
Хаёл... ..	53
«Ногаҳон жиринглар телефон...»	54

III БОБ

«Ҳамма таъқиқларни бузиб келаман...»	57
«Бошимдан муҳаббат нурларини соч...»	59
«Руҳимиз яратиб битта ишқ билан...»	60
«Кўлимда кўлларинг шивири...»	61
«Уни бағишланг...»	62
«Г...га...»	64
«Тонг кипригидаги бир томчи шабнам...»	65
«Нигоҳингни ўлиб, уйғонар олам...»	66
«Мен ҳануз ўшаман...»	67
«Кетинг...»	68
«Эй менинг умримни барбод қилган ишқ...»	70
«Нимага севдирдинг уни, Худойим...»	71
«Юрагимда йиғлаётган ким?...»	72
«Нима эди нигоҳингдаги?...»	73
«Исминг — юрагимга урилган ханжар...»	74
«Ҳазин куз...»	75
«Бу ёғи хаёл...»	76
«Ўксик юрагимда оққан ҳузунсан...»	77
«Мен бир ташриф эдим...»	78
Ўкинч	80
Мактуб	82
«Майли, кетгин...»	83
Нур куқунлари... ..	84

Адабий-бадий нашр

ЗЕБО МИРЗО

НУР КУКУНЛАРИ

Шеърлар

Мухаррир Азиз САИД

Бадий муҳаррир Баҳриддин БОЗОРОВ

Тех.муҳаррир Вера ДЕМЧЕНКО

Мусахҳиҳ Дилрабо МИНГБОВА

Компютерда саҳифаловчи Екатерина НАЗАРОВА

Муқова ва оригинал макет

«Artlo!» дизайн марказида тайёрланди

ИБ № 3949

Босишга 13.09.2004й.да рухсат этилди. Бичими 84x108 1/32.

Босма тобоғи 2,75. Шартли босма тобоғи 4,62.

Адади 5000 нусха. Буюртма № 224.

Баҳоси келишилган нарҳда.

«Янги аср вақоди» нашриёт-матбаа марказида тайёрланди.

«Ёшлар матбуоти» босмахонасида босилди.

700113. Тошкент. Чилонзор-8, Қатортол кўчаси, 60.